

ВАС. ЕЛЛАН.

УДАРИ МОЛОТА
І СЕРЦЯ

**ВСЕУКРАЇНСЬКЕ
ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО
КИЇВ**

№ 13 УНІВЕРСАЛЬНА БІБЛІОТЕКА № 13

ВАС. ЕЛЛАН.

УДАРИ МОЛОТА
І СЕРЦЯ.

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО.

К И Т В.

Друга Радянська Друкарня. Пушкінська 4
2202-1. Друковано 3.000.

У дари молота і серця—
І перебої... і провал...
Але ізнову розіллється
Вогнем гартований хорал:

— Муром затято обрій—
— Вдарте з розгону: р-раз...
Ми—тільки перші хоробрі,
Мільон підпирає нас.

Ми—тільки крешемо іскри,
Спалахують мільярди „Ми“.
Розпанахають ковані вістря
Стару запону пітьми.

ЧЕРВОНІ ЗОРІ.

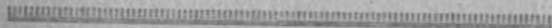
У даром зрушив комунар
Бетонно—світові підпори.
І над розвіяністю хмар
— Червоні зорі...
— Зорі!

Промерзло згадує Париж
Про дні кривавого терору.—
І гільотини гострий ніж
— В тумані близько... Скоро... Скоро...

— О, нестерпимо—гострий зір—
О, меч мадонни комунара!
Конає в корчах всесвіт—вир
В чеканні блискавки—удара.

Гуркоче грім: весняний день,
День перший юно-сонця травня.
З долин, з узлісь — бурун пісень, —
— Розливно кров збудилась давня.

Криваві квіти — прапори,
Червоно-бунтовливе море
— А у горі —
— Червоні зорі.
Зорі!

ПОВСТАННЯ.

I.

Андрієві Залізчому.

Де, оспіваний задуманим поетом,
Сивий морок звис над сонним містом
— Кинуто Революційним Комітетом
Наче іскру в порох терориста.

Наказ дано (коротко й суворо):
Вдарити й розбити ворогів.
Спало тихе місто і не знало—скоро
Звідкись грізний грімне стріл.

Над безлюдністю проулочків порожніх
Білий ранок опалево плакав.
Раптом п-ббах.—і! другий, третій стріл трівожний,
Кулемет нервово за-та-та-кав...

Легко так дісталась перша перемога:
Ворога змішав безумно смілий напад.
Панцерник здобуто... Ах, не йде підмога...
— І серця тривога стисла в чорних лапах.

Затремтів напружено мотор.
Мов приріс ногом до пальців.
Ох, уже стискає міцно коло ворог,
Куді чітко лучать в панцер.

...— А над вечір—все уквив туман.
Сніг лягав (так м'яко-м'яко танув...)
— На заціплений в руках ногом,
На червоно—чорну рану.

II.

Хтось вночі заломить у смертельній тузі руки—
Наче хвиля защемить печаль:
Жалібні Шопена звуки
Розілле ридаючи рояль.

Душ блакить пекучо повна вщерть,
Розгорілась, ятриться любовію:
За життя розплата тільки кровію,
Тільки смертю переможеш смерть.

III.

Гарячково стукав, поспішався телеграф,
Знову кинув іскру комітет;
— Кров горить на наших прапорах,
Наша кров

— Вперед!

НАД ТРУПОМ МУРАМИ ЗАБИТИХ...

Григорів.

П ариж і Лондон... Вашингтон...
— Льохи, де скніють динамити.
— Тримайся залізобетон!
Ми будем бити, бити, бити,
Аж поки бахнуть динамити
І зацвіте блакитний сон
Над трупом мурами забитих...
Версаль... Женева... Вашингтон...
— Над Воскресінням мертві плити!

НА ЧАТАХ.

Рани і стогін—так просто
Пять промінців на кашкеті.
Смерть придивляється гостро
— До червоних зірок на кашкеті.

Вдарить. Мільйонразово ударить
В зуби. В обличчя. В груди.
Заціпивши зуби—на варті
Стій! Одбивайся—будем!

— Пять промінців—пять мечів:
В кожен край світу—вістря.
Вибух розквітне.—Скоро, чи?..
— Зараз. Тримайся. Ні з місяця..

— Будем—як буряний розмах.
Будень зафарбим пурпурно
В громах червоних розломах.
В грозах.
— Буряно!

БАСТІЛІЯ.

I.

Хмари білі.
Небо блакитне.

І раптом—

Крик:

— Розітнем

Коло Бастілій.

— Вибух.

Гомін...

— Зник...

II.

Удар і удар—без перерви.
Простяглися напружені струни.
Червоні нерви оголила земля:
— Від Бастії—до Паризької Комуни.
До Будапешту—від Кремля.
— І далі! Далі! Замикайте коло.
Вибухових революцій:
— Гупає—дзвонить тисячопудовий молот
З серпом і мязами в братерській злуці.

КАНОНАДА.

I.

Хтось холодний, хтось недобрий
Грімнув здалеку з гармат:
Засвітив огнями обрій.
— Бонапарт? Айхгори? Мюрат?..

Глухо охнули гармати.
Місто злякане,—мовчиш?
— Не минути болю-страги—
— Блискавки—як ніж!

Чорні вулиці—порожні.
Хтось під мурами—як миш.
Ворог? Зрада? Подорожній?
Тінь чи привид?.. Тиша.

II.

Залізний чітко бумкав і бумкав.
Брав безнастанно ту ж саму ноту.
А в голові—єдина думка
Обливалася краплями поту.

Сюди це.

Влучить.

Смерть це.

— Обривалося з кручи

І падало зомліле серце.

III.

Втопляючи очі в ціклони пожеж,
Напівнепритомий стояв.
І раптом—без меж
Розлилося й кинуло: Я!
Я—буду спокійний.
(Залізці—знайте!)
— Вигадали війни,—
Вмірайте!

В РОЗГУЛІ...

В розгулі п'яної стихії
Під хруст і зойки димарів
Тремтить золотоверхий Київ
З кривавим ворогом у грі.

А над руїнами—як змії,
Як бризки ранньої зорі:
— Він знову наш, Червоний Київ,
В огнях, як низках прапорів.

І до далекої Варшави,
З вогнями Київа в очах,
Поривно йдуть залізні лави,
Панам несуть червоний жак.

ВЕСНЯНІ ВИБРИКИ.

Прийшла весна,
Красна,
Ясна,
В снах...
— На,
Впивай повітря весняне.
І промінь сонця пий гарячий,
Наче
Вино столітнє, запашне...
Позабувши газетну хроніку,
Клемансо і Вільзона,
Орландо і Пішона,
— Візьми в руки гармоніку,

Підшукай собі пару,
Иди у поле, у гай, до бульвару..
Хай жаліється, стогне і квилить..
Безсилий
Гад отруйний і кволий.
— Ти-ж—хоч босий, півголий,
Але хай хто посміє промовить
Проти влади твоєї дві слові—
— Все розтрощить могутній удар.
— Вище чоло тримай, пролетар!

З М І С Т.

Ударн молота і серця	5
Червоні зорі	6
Повстання	8
Пад трупом мурами забитих	12
✓ На чатах	13
✓ Вастіція	15
✓ Канонада	17
✓ В розгулі п'яної стихії	20
✓ Весняні вибрики	21